

Hoofdkantoor

Bezoekadres
Naritaweg 10
1043 BX Amsterdam

Postadres
Postbus 8456
1005 AL Amsterdam

T 0900 330 0300
F 020 68 44 541
I www.fnv.nl

Bank
63 50 33 178

LME

Landelijk
Medezeggenschapsplatform
Energiedistributiebedrijven

Betreft:

Verzoeken rekening te houden met een aantal nieuwe ontwikkelingen terzake de splitsing van energiebedrijven
(Wijziging van de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet in verband met nadere regels omtrent een onafhankelijk netbeheer, nr.30212)

Zeer geacht lid van de Kamercommissie EZ

We zijn ons er van bewust dat u hard werkt aan de kritische beoordeling van het wetsvoorstel tot splitsing van de energiebedrijven. En dat u naar wegen zoekt om dit voor de Nederlandse energiesector negatieve voorstel géén, of vooralsnog slechts een beperkte werking te laten krijgen. Uw inbreng in het Nader Voorlopig Verslag van 17 oktober j.l. bevat wat dat betreft hoopvolle signalen.

De 3 grote Vakcentrales en het LME, de vereniging van centrale ondernemingsraden van de Nederlandse energiebedrijven, zouden u namens de werknemers in dit stadium van uw besluitvorming willen wijzen op een aantal nieuwe aspecten die uw argumentatie kunnen versterken.

Per definitie gaat het daarbij om een groot aantal elementen die de Tweede Kamer onmogelijk in haar afweging heeft kunnen betrekken, maar die naar onze overtuiging tot een andere afweging zouden hebben geleid als zij de Tweede Kamer wél bekend waren geweest.

1. Het CDA in Tweede Kamer is van standpunt veranderd

De woordvoerder van de grootste regeringspartij, J.Hessels (CDA) heeft op 10 oktober j.l. ruiterlijk toegegeven, dat hij het oordeel van de valideringscommissie-Kist verkeerd heeft ingeschat. Citaat: *Jos Hessels van het CDA liet zich naar eigen zeggen 'kisten' door de commissie-Kist die onderzoek deed naar de kosten en baten van de Splitsingswet. Twee jaar had Hessels om een onafhankelijk onderzoek gevraagd en toen dat er kwam, durfde hij niet meer de hem onwelgevallige conclusies van de commissie te betwisten. "De leden van de commissie waren niet onafhankelijk, maar ik vond dat ik een vent moest zijn en heb de conclusies geaccepteerd. Wel mijn grootste blunder."*
(Bron: SER-bulletin nr.10 oktober 2006)

Zoals bekend heeft de voorganger van de huidige minister de valideringscommissie-Kist gebruikt om de laatste aarzelingen bij de Tweede Kamer weg te nemen. Nu de officiële CDA-woordvoerder publiekelijk zijn beslissing om

vóór te stemmen betreurt, komt ook de steun van overige, nog veel skeptischer fracties in de Tweede Kamer in een geheel ander licht te staan. U zou dit in uw finale afweging kunnen betrekken.

2. Twijfel aan de grondslag van het wetsvoorstel

De DTe onderzoekt inmiddels of er wel sprake is van kruissubsidiëring (groepsfinanciering) tussen netwerkbedrijf en commercieel bedrijf. De DTe komt op afzienbare termijn met haar bevindingen. Bovendien zegt de minister in de Nadere Memorie van Antwoord van 31 oktober j.l. dat de conclusie over kruissubsidiëring die zijn ambtsvoorganger indertijd in 2004 trok, "te stellig" was. Zoals bekend is de nimmer-bewezen vóóronderstelling van het wetsontwerp nu juist dat sprake zou zijn van dergelijke kruissubsidiëring. Een en ander geeft aan dat de DTe – en met haar de minister - zich niet meer zo zeker voelt van de aanvankelijke bewering. Het is zelfs de vraag of bedoelde grondslag van het wetsvoorstel nog wel intact is.

3. SER komt met oordeel over toekomstige energievoorziening

De SER-Commissie Toekomstige Energievoorziening onder voorzitterschap van mevr. prof.dr. J.M. Cramer komt een dezer dagen (planning was eind oktober) met een antwoord op de explicieter vraag van het kabinet aan de SER: "*Hoe kunnen bedrijfsleven en sociale partners samen met de overheid werken aan de overgang naar een duurzame energie-huishouding?*". Zeer relevant is hierbij de vraag of de Nederlandse energiebedrijven nog wel voldoende kracht voor veeleisende duurzaamheids-programma's zullen kunnen ontwikkelen als zij eenmaal gesplitst zullen zijn. Onze overtuiging is van niet. Splitsing zou het duurzaamheidsbeleid van de overheid bij de handen afbreken. Het kan voor uw Kamer zinvol zijn mevr. Cramer naar de opvatting van de SER-Commissie te vragen.

4. Nieuw overleg met energiebedrijven op 7 november in nieuw klimaat

Al eerder, op 22 november 2005, hebben wij - Voorzitters van de 3 Vakcentrales en het LME - met steun van de 4 Voorzitters van de Raden van Bestuur van de energiebedrijven Eneco, Essent, NUON en Delta er bij de toenmalige minister van Economische Zaken op aangedrongen de bedrijven niet te splitsen, opdat zij krachtig genoeg zouden blijven voor miljarden-investeringen in een duurzame energievoorziening. De CEO's hadden hiertoe zelfs een intentieverklaring ondertekend. Dat krachtige signaal is door de voorganger van deze minister niet opgepakt.

Intussen is er op 7 november a.s. een overleg gepland tussen de minister en de 4 genoemde Voorzitters van Bestuur dat zal gaan over de toekomstige energievoorziening. Anders gezegd, er is een nieuw klimaat aan het ontstaan dat ruimte biedt aan de door de vakbeweging gewenste ontwikkeling naar een duurzame energievoorziening die tevens meer werkgelegenheid schept.

Dit proces zou eerst de ruimte moeten hebben voordat de vraag aan de orde kan komen of de bedrijven (nu) wel gesplitst moeten worden.

5. Private equity funds geen kans geven

De nieuwe minister van EZ heeft inmiddels een en andermaal publiekelijk uitgesproken, dat hij niet wil dat Nederlandse ondernemingen worden uitverkocht aan private equity funds die vooral op korte-termijngewin uit zijn. Hij heeft dit thema ook op de politieke agenda gezet. Splitsing echter zou daar toch de deur voor open zetten.

Bovendien wil hij de netwerken van de energiebedrijven volledig in overheidshanden houden. De minister schrijft in de Memorie van Antwoord

aan de Eerste Kamer van 29 september j.l.: “om die reden heb ik ook bij mijn aantreden als minister van Economische Zaken aangegeven dat de juridische eigendom van de Nederlandse netten voor 100% in publieke handen dient te blijven”.

Intussen echter nemen ook in de energiesector ondernemingen als Macquarie Bank (Australie) toch posities in, zoals in Oosterhout (Intergas) en Eindhoven (NRE), waar het zelfs een 49% -aandeel in hun te fuseren netwerk-bedrijven wil nemen. Het LME beschikt over een presentatie van de directie van Intergas aan zijn aandeelhouders terzake, gegeven in september j.l.. Onderwerp was het Memorandum Of Understanding van de directies van bedoelde netwerk-bedrijven met Macquarie. Het zal duidelijk zijn, dat hier een krachtig “nee” van de nationale politiek nodig is.

6. Aandeelhouders bereid niet te privatiseren

Aandeelhouders, resp. bestuurders van de 4 grote energiebedrijven hebben de minister inmiddels expliciet laten weten dat zij niet van plan zijn te privatiseren. Zie ook de brief van de minister van 21 september j.l. (terzake de uitvoering van de moties 34 en 35 over dat thema). De angst voor privatisering, ook een van de redenen voor het wetsvoorstel, is daarmee voorlopig weggenomen. De Tweede Kamer wist dit nog niet toen zij, weliswaar blijk gevend van toenemende bezorgdheid, besloot het wetsvoorstel te aanvaarden. Na de aanstaande Statenverkiezingen kunnen de nieuwgekozen Colleges van GS - als aandeelhouders - zich nog concreter voor hun regeerperiode committeren aan deze toezegging om niet te privatiseren.

7. Aandelen naar de Staat

Nieuw en dus ook niet betrokken bij de besluitvorming in de Tweede Kamer is de opening die minister Wijn nu biedt om aandelen van provincies naar de Staat over te hevelen. Hij zegt immers in de Nadere Memorie van Antwoord van 31 oktober j.l.: “*acht ik het voorstelbaar dat de staat de eigendom - juridisch en/of economisch - van de elektriciteitsnetten geheel of gedeeltelijk zou verwerven*”. Het realiteitsgehalte van dit politieke gebaar zou eerst nader moeten worden onderzocht. Immers de ambtsvoorganger van deze minister heeft steeds betoogd dat nogal wat aandeelhouders van hun stukken afwillen en dat mede daarom de splitsing (en uitverkoop van de commerciële tak van de bedrijven) snel een feit zou moeten worden. Dit argument haalt de huidige minister nu kennelijk uit de discussie.

8. Trage voortgang in EU terzake eigendomssplitsing

De Europese Commissie (J.M.Barroso op 13 september en nog recenter mevr. N.Kroes op 29 september) heeft duidelijk gemaakt dat er bij alle overige landen van de EU in het geheel geen tempo in de juridische, laat staan economische scheiding van eigendom bij de Europese energiebedrijven zit. Ook dat is nieuw sinds de Tweede Kamer het voorstel behandelde. Dit laat nog scherper uitkomen dat Nederlandse ondernemingen niet in een nadelige positie ten opzichte van hun ongesplitste Europese concurrenten moeten worden geplaatst, wat bij splitsing het geval zou zijn.

9. Juridische aansprakelijkheid bevestigd

Prof.mr.S.Hartkamp (Den Haag) heeft op 27 september j.l. als legal opinion afgegeven dat de splitsingswetgeving tot aansprakelijkheid van de Staat jegens Essent kan leiden. (*Voor nadere informatie: Essent*).

Dit versterkt de ingebrekestelling die energiebedrijf Delta N.V. al op 27 februari per brief bij het ministerie van EZ heeft gedeponereerd en waarin het

zegt: "Een gedwongen splitsing zal voor onze onderneming zeer ernstige gevolgen hebben. Indien het wetsvoorstel in de huidige vorm wordt aangenomen, zien wij ons dan ook genoodzaakt om rechtsmaatregelen te nemen die ertoe zouden moeten leiden dat aan de wet geen uitvoering behoeft te worden gegeven".

10. Minister zit er niet dogmatisch in

In eerder genoemd overleg tussen minister J. Wijn en het LME-bestuur op 9 oktober j.l. heeft de minister in aanwezigheid van een van zijn beleidsmedewerkers terzake de behandeling van het wetsvoorstel in uw Kamer nadrukkelijk gezegd, dat hij er niet dogmatisch in zit, het debat op inhoud zou willen voeren en het initiatief bij de Eerste Kamer wil laten.

Dat biedt dus aanzienlijke politieke speelruimte.

De Vakcentrales en het LME hopen er op te mogen rekenen dat u de hierboven geschetste nieuwe elementen zult benutten bij uw waarheidsvinding en finale afweging.

Vriendelijke groet, mede namens

Jan de Jong,

Mevr. A. Jongerius, Vakcentrale FNV
Hr. R. Paas, Vakcentrale CNV
Hr. A. Verhoeven, Vakcentrale MHP

Voorzitter LME
06-55714524